

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13C/50/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324202211
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8324202211.2

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci žalobkyne: A. B., C. D., narodená XX.XX.XXXX, prechodne bytom E. F. XX, XXX XX G., právne zastúpená advokátkou zapísanou v zozname SAK pod č. 3208: JUDr. Janka Vasil'ová, so sídlom Kudlovska č. 1, 066 01 Humenné, IČO: 36162183, proti žalovanému: H. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I. F. XXXX/X, XXX XX G., v konaní o vyporiadanie BSM po rozvedení manželstva, o sťažnosti žalobkyne podanej prostredníctvom právnej zástupkyne dňa 07.10.2024 proti uzneseniu č. k. 13C/50/2024-29 zo dňa 11.09.2024, takto

rozhodol:

Súd z a m i e t a sťažnosť žalobkyne podanú prostredníctvom právnej zástupkyne dňa 07.10.2024 proti uzneseniu č. k. 13C/50/2024-29 zo dňa 11.09.2024 vydanému súdnym úradníkom.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresný súd Humenné dňa 13.08.2024 domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvedení manželstva, ktoré bolo rozvedené Rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 8P/12/2021-32 zo dňa 17.06.2021, a ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18.08.2021. Súd následne vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu v lehote 10 dní výzvu zo dňa 13.08.2024, ktorá bola doručená právnej zástupkyňi žalobkyne dňa 27.08.2024. Zároveň súd žalobkyňu upozornil a poučil v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, že konanie bude zastavené, ak nebude poplatok v lehote 10 dní zaplatený, a zároveň že pred zaplatením súdneho poplatku v správnej výške nemôže súd začať konať. Posledný deň na zaplatenie súdneho poplatku bol deň 06.09.2024.

2. Následne súd uznesením vydaným súdnym úradníkom pod č. k. 13C/50/2024-29 zo dňa 11.09.2024 rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Predmetné uznesenie bolo právnej zástupkyňi žalobkyne doručené dňa 19.09.2024.

3. Dňa 07.10.2024 bola súdu doručená sťažnosť žalobkyne podaná prostredníctvom právnej zástupkyne proti uzneseniu č. k. 13C/50/2024-29 zo dňa 11.09.2024, v ktorej namietala zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku z dôvodu, že posledným dňom na zaplatenie súdneho poplatku bol deň 06.09.2024, pričom žalobkyňa zaplatila súdny poplatok dňa 06.09.2024 cez internetbanking v tejto lehote. Keďže tento deň bol piatok, banka spárovala platbu až nasledujúci pracovný deň, a to v pondelok dňa 09.09.2024. Ako dôkaz doložila výpis z účtu žalobkyne o zaplatení súdneho poplatku. Ďalej uviedla, že neskorým spracovaním platby súdneho poplatku bankou, došlo k zaplateniu poplatku po splatnosti, čo však nepovažuje za prekážku súdu pokračovať v súdnom konaní. Lehotu na zaplatenie súdneho poplatku uvedenú vo výzve v zmysle ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch určuje súd, ktorá je spravidla 10 dní odo dňa doručenia výzvy. Z uvedeného dôvodu je iba na posúdení súdu, či nezavinené zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku poplatníkom v tak krátkej lehote od jej uplynutia bude sankcionovať zastavením konania a teda vec posudzovať z čisto formálneho hľadiska, čím sa zasiahne do práva žalobkyne na prístup k súdu alebo pri svojom rozhodovaní uprednostnení vecné prerokovanie

sporu. Ustálená rozhodovacia prax Ústavného súdu stanovuje, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je právo na prístup k súdu. Vyberanie súdnych poplatkov je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva prípustným obmedzením práva na prístup k súdu, avšak aplikácia ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nemôže viesť k formálnemu výkladu práva s poukazom na čl. 144 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.

4. Podľa § 239 ods. 1 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

Podľa § 240 CSP, sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané.

Podľa § 248 a § 249 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak už začal konať vo veci samej, došlo k rozšíreniu žaloby, rozšíreniu návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej, žiada zaplataenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona, vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, do uplynutia lehoty na zaplataenie súdneho poplatku bol podaný návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorému súd vyhovel; ak súd návrhu vyhovie len sčasti, vyzve poplatníka na zaplataenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka.

Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa odseku 1 alebo ak sú na to dôvody podľa odseku 2. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

5. Na základe sťažnosti žalobkyne podanej prostredníctvom právnej zástupkyne sa súd zaoberal uznesením súdneho úradníka a zistil tento stav.

6. Sťažnosťou žalobkyne bolo namietané zastavenie predmetného konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. V danej veci bol posledným dňom na zaplataenie súdneho poplatku piatok 06.09.2024. Právna zástupkyňa žalobkyne tvrdila, že žalobkyňa zaplatila súdny poplatok v tento posledný deň cez internetbanking. Z predloženého výpisu, resp. screenshotu platby z aplikácie C. J. žalobkyne, ktorý doručila súdu, však nevyplýva, že by žalobkyňa realizovala úhradu dňa 06.09.2024. Naopak, z výpisu je zrejmé, že platbu realizovala až v pondelok dňa 09.09.2024, keďže v predložennom listinnom dôkaze je pri „dátum platby“ uvedené: 09.09.2024 v čase 06:16:33, teda na tretí deň po skončení lehoty na zaplataenie súdneho poplatku. Nie je teda preukázaná pravdivosť tvrdenia žalobkyne, že platbu mala cez internetbanking zadať dňa 06.09.2024 a z dôvodu neskorého spracovania platby bankou malo dôjsť k odpísaniu z účtu až dňa 09.09.2024.

Zmyslom sudcovskej lehoty, ktorou je nepochybne aj lehota určená súdom na zaplataenie súdneho poplatku, je vymedziť čas pre účely uskutočnenia určitého procesného úkonu sporovou stranou, t. j. vymedzenie času pre realizáciu procesného subjektívneho práva. Lehota na zaplataenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 118 ods. 1 CSP je lehotou procesnoprávnou a nie lehotou hmotnoprávnou, a to s príslušnými dôsledkami z toho vyplývajúcimi pre jej počítanie, resp. v preskúmanom prípade pre jej zachovanie (viď Nález Ústavného súdu SR z 23.06.2020 sp. zn. I. ÚS 493/2019, zdroj a analytická právna veta: ustavnysud.sk).

7. V zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch má súd zato, že žalobkyňa mohla zaplatiť súdny poplatok už pri podaní žaloby. Keďže tak neurobila, súd ju vyzval na zaplataenie súdneho poplatku za žalobu v lehote určenej týmto zákonom, teda v 10 dňovej lehote. Zákon jasne a zreteľne uvádza, že ak žalobkyňa nezaplatila súdny poplatok v tejto lehote a bola poučená o následkoch nezaplatenia, súd konanie zastaví. Žalobkyňa v lehote súdny poplatok nezaplatila a bola poučená o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku.

Súd sa zároveň zaoberal aj prípadným použitím § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch na daný prípad, no právna zástupkyňa žalobkyne neuviedla vo svojej sťažnosti žiadny dôvod, pre ktorý by súd toto ustanovenie mohol aplikovať a predmetné konanie nezastaviť.

Okrem toho súd skúmal aj použitie § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch na daný prípad, teda či prichádza do úvahy zrušenie uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, avšak dospel k záveru že neboli preukázané žiadne zákonom predpokladané dôvody a splnenie podmienok na zrušenie tohto uznesenia, keďže zaplatenie súdneho poplatku nebolo v určenej lehote v zmysle odseku 1 a súd nezistil ani žiadny z dôvodov uvedených v odseku 2 citovaného ustanovenia. V danom prípade žalobkyňa nepreukázala, že by zaplatila súdny poplatok v lehote určenej súdom, dokonca doložila výpis z transakcie, v ktorej je uvedený dátum platby dňa 09.09.2024 v čase 06:16:33, teda súd nezistil žiadny dôvod na zrušenie tohto uznesenia.

8. K námietke právnej zástupkyne žalobkyne o tom, že súdny úradník vydal uznesenie o zastavení konania už 2 dni po skončení lehoty, teda dňa 11.09.2024, súd uvádza, že dátum vydania uznesenia je právne irelevantný, keďže toto uznesenie o zastavení konania deklaruje skutočnosť – nezaplatenie súdneho poplatku v lehote určenej súdom. Dátum jeho vydania nijako neovplyvní to, že súdny poplatok zaplatený do dňa 06.09.2024 nebol. V Súdnom manažmente súdu v deň vydania zastavujúceho uznesenia, teda dňa 11.09.2024, bol súdny poplatok za žalobu vo výške 50,00 Eur uvedený ako nezaplatený. Záznam o zložení bol doručený súdu dňa 12.09.2024 s dátumom spracovania súdneho poplatku deň 09.09.2024. Súdny úradník zastavil konanie dňa 11.09.2024, správne, keďže nemal odkiaľ zistiť, že žalobkyňa zaplatila súdny poplatok dňa 09.09.2024, pričom posledným dňom lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol stále deň 06.09.2024. Ak by bolo pravdou, že zaplatila súdny poplatok žalobkyňa včas v tento deň, súd by sa o tom bol dozvedel najneskôr dňa 09.09.2024. V rámci krajín SEPA a okamžitého prevodu z účtu jednej banky na účet druhej banky by bolo v poriadku, ak by zaplatila žalobkyňa súdny poplatok v piatok dňa 06.09.2024 a suma by bola pripísaná na účet súdu dňa 09.09.2024. Jediným spôsobom ako sa vyhnúť zastaveniu konania bolo zaplatenie vyrubeného súdneho poplatku včas, resp. preukázanie jeho zaplatenia (odoslanie platby) najneskôr dňa 06.09.2024, čo však žalobkyňa nepreukázala. Naopak, na predložennom výpise je uvedený dátum platby 09.09.2024 v čase 06:16:33, a súd uzatvára, že tento súdny poplatok bol v skutočnosti zaplatený dňa 09.09.2024, teda po lehote.

Záverom súd dodáva, že žalobkyňa nevystupuje v konaní sama, ale je zastúpená právnu zástupkyňou, ktorá ju má zastupovať pri všetkých úkonoch, poskytnúť jej právne poradenstvo, vrátane včasného zaplatenia súdneho poplatku v zmysle výzvy súdu v období medzi 27.08.2024 (od doručenia výzvy) do 06.09.2024 (posledného dňa lehoty na zaplatenie) a nenechávať si zaplatenie súdneho poplatku na posledný deň lehoty.

9. V zmysle vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že súdny úradník rozhodol správne uznesením č. k. 13C/50/2024-29 zo dňa 11.09.2024 o zastavení konania, súd nemal dôvod na zrušenie tohto uznesenia podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, preto sťažnosť žalobkyne podanú prostredníctvom právnej zástupkyne dňa 07.10.2024 v celom rozsahu zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.